

Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu Programu rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2024 - 2030

v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017

VÚC/skupina obcí/mesto/obec	Banská Bystrica
Zadávatel tvorby stratégie	Mesto Banská Bystrica
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	Mesto Banská Bystrica IČO: 00313271 Adresa sídla: Československej armády 26. 974 01 Banská Bystrica Štatutár: MUDr. Ján Nosko, primátor mesta Banská Bystrica Webstránka: https://www.banskabystrica.sk/
Plánovacie obdobie	2024 – 2030 s výhľadom do roku 2050
Navrhovaný/menovaný gestor spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Vladimír Brieda, vladimir.brieda@banskabystrica.sk
Navrhovaný/menovaný koordinátor prípravných prác spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Mgr. Miloš Vincík, PhD., milos.vincik@banskabystrica.sk
Členovia prípravného tímu PHRSR	Zoznam členov Prípravného tímu PRM mesta Banská Bystrica : MUDr. Ján Nosko Mgr. Jakub Gajdošík Ing. Martin Majling JUDr. Marica Koreňová Mgr. Zuzana Detková Ing. Vladimír Brieda JUDr. Milan Hagovský Mgr. Miloš Vincík, PhD. Ing. Michal Žubor Mgr. Soňa Kariková, PhD. Mgr. art. Eva Mazancová, artD. , Dialogue centre, n.o.

A. Základné údaje o PHRSR

1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré PHRSR bude reagovať

1.1. Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu

Mesto Banská Bystrica v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení má vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023, ktorého platnosť končí na konci roka 2023. V súlade s vyššie uvedeným zákonom sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR (v platnom znení), Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja VÚC (ďalej len „program rozvoja VÚC“) a Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja obce“). Z uvedeného dôvodu Mesto Banská Bystrica pripraví dokument s názvom Program rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2024 – 2030 (ďalej len "PRM"), ktorý má v súlade so zákonom charakter dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce“.

Hlavným impulzom pre spracovanie dokumentu Programu rozvoja mesta Banská Bystrica je koniec platnosti súčasného strategického dokumentu - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 - 2023 a návrh implementačného mechanizmu pre nové programové obdobie EÚ fondov na roky 2021-

2027, pričom sa vychádza z procesu monitorovania a hodnotenia realizácie PHSR mesta Banská Bystrica a priemetu priorít územia do nového PHRSR BBSK a Integrovannej územnej stratégie Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK), Integrovannej územnej stratégie Funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica na roky 2021 – 2027 a pripravovaných strategických dokumentov na úrovni SPR Banská Bystrica – Brezno.

Hlavné impulzy spracovania strategického dokumentu je rámcovo možné zhrnúť nasledovne:

- **Legislatívna povinnosť** - zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ktorý stanovuje ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja.
- **Nové programové obdobie (2021-2027)** - potreba prípravy Integrovaných územných stratégií, založených na integrovanom prístupe k strategickému plánovaniu rozvoja územia.
- **Kľúčové problémy** vychádzajú aj z existujúcich strategických dokumentov alebo územno-plánovacích dokumentov a **potreby**, ktoré zásadne ovplyvnia ďalší rozvoj územia.
- **Aktuálny stav súvisiaci s pandémiou COVID – 19 a vojnou na Ukrajine** a ich dopadmi.

Zámerom je tiež reagovať na nové výzvy a identifikované špecifické problémy dotknutého územia a politické, sociálne, ekonomické, technologické a environmentálne faktory (zelená a digitálna transformácia, dôslednejšie uplatnenie integrovaných nástrojov a špecificky miestneho prístupu, Industry 4.0, dostupnosť otvorených dát, nové požiadavky na odolnosť územia, občianske iniciatívy a pod.). Potrebu spracovania nového strategického dokumentu vyvolala aj zmena strategických priorít na národnej úrovni a zmena pohľadu na využitie potenciálu územia, ktorými sú najmä:

- špecifický potenciál územia v nadväznosti na existujúce podnikateľské prostredie a infraštruktúru,
- nadpriemerná podnikateľská aktivita – najmä v obchode,
- špecifický potenciál územia v oblasti kultúrneho dedičstva a prírodného prostredia v prepojení na udržateľný cestovný ruch,
- polohový a kooperačný potenciál územia posilnený novou dopravnou infraštruktúrou,
- vzdelaná pracovná sila,
- nové formy kooperácie aktérov v území.

Navrhované priority a ciele reagujú na najvýznamnejšie výzvy a identifikované potreby dotknutého územia:

- nepriaznivý demografický vývoj a súvisiace zmeny v poskytovaní verejných služieb,
- nástup nových technológií a ich využívanie v mestskom prostredí a územnom rozvoji,
- využívanie, obnova a dobudovanie technickej a environmentálnej infraštruktúry,
- udržateľnosť mestského a prímestského prostredia,
- posilnenie odolnosti a reakcie na neočakávané situácie a zmeny prostredia,
- spoločenská zodpovednosť, angažované komunity a participácia.

1.2. Hlavné výzvy a problémy, na ktoré dokument reaguje

Mesto Banská Bystrica, ako jadrové mesto Funkčnej mestskej oblasti Banská Bystrica má potenciál pripraviť integrované územné investície zamerané na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev, ktoré budú mať vplyv na vyvážený územný rozvoj. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť špecifické postavenie mesta Banská Bystrica a aktuálnu východiskovú situáciu, konkrétne:

- Je jedným z krajských miest na Slovensku so sídlom samosprávneho kraja,
- prirodzené administratívne, hospodárske a kultúrne centrum regiónu,
- vysoká koncentrácia podnikateľských aktivít, priemyslu, školských a zdravotníckych zariadení,
- mesto v období posledných rokov spracovávalo viaceré strategické dokumenty a akčné plány v rôznych oblastiach, pričom zistené dáta, výsledky analýz a formulované problémy budú premietnuté aj do návrhov integrovaných riešení, ktoré prispievajú k vyváženému rozvoju v území.

Hlavné výzvy mesta Banská Bystrica sú:

- demografické, sociálne a spoločenské,
- výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry, dopravy a životného prostredia,
- výzvy v oblasti hospodárskej,
- v oblasti dobrého spravovania územia a využitia medziobecnej a medzisektorovej spolupráce.

Demografické, sociálne a spoločenské výzvy

Hlavnou výzvou je rýchle starnutie obyvateľstva. Najvýraznejší pokles zo všetkých krajských miest vykazuje obyvateľstvo vo veku od 20 do 29 rokov v Banskej Bystrici (o 26,7 %) a vo vekovej skupine 20 až 24 ročných sa znížil počet obyvateľov najviac v Prešove o 26,7 %. Zníženie o viac ako pätinu dosiahla Banská Bystrica (o 20,7 %). V kritickej vekovej skupine 70 – 74 ročných je rast podielu priemerný. Najpočetnejšia je v meste veková skupina 35 –39 ročných obyvateľov. Od začiatku roka 2018 do začiatku roka 2023 sa podiel detí v populácii každoročne zvyšoval v Banskej Bystrici s najrýchlejším tempom rastu zaznamenala Banská Bystrica (o 0,9 p.b.). Podľa dostupných štatistických údajov stúpa aj ekonomické zaťaženie obyvateľstva na úrovni 139 obyvateľov/100 obyvateľov – najrýchlejšie starnúce obyvateľstvo na území BBSK (s podielom 24 % obyvateľov v seniorskom veku) a vytvára tak tlak na uspokojovanie rastúcej potreby po sociálnych službách a ich ďalšom rozvoji; pri senioroch a zdravotne znevýhodnených obyvateľoch s dôrazom na to, aby čo najdlhšie prostredníctvom služieb zotrvali vo svojom prirodzenom prostredí, poskytovali sa vhodné služby pre rozvoj rodinnej politiky i služby, ktoré napomáhajú pri riešení už vzniknutých krízových situácií jednotlivcov, rodín, či komunít. Negatívna je aj migračná bilancia, v rámci ktorej je viditeľný odliv vzdelanej pracovnej sily. Nemenej dôležitá je nevyhnutnosť zatriktívniť mesto pre mladých ľudí a prilákať ich do mesta. Mesto potrebuje vytvoriť nielen atraktívne a príťažlivé prostredie, ale aj zlepšovať spôsob komunikácie s verejnosťou, zabezpečiť zvýšenie kvality mestského prostredia a tvorbu integrovaných verejných politík, podporiť aktivity občianskych iniciatív a spoločensky zodpovedných komunít, miestnu ekonomiku, nové formy celoživotného vzdelávania a nadobúdania nových zručností, ale aj uspokojiť rastúci dopyt po integrovaných službách zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Výzvou pre mesto sú aj udržateľné a integrované riešenia marginalizovaných skupín obyvateľstva. Územie dnes disponuje dostatočnou vzdelávacou infraštruktúrou a výzvou bude jej udržanie a zatriktívnenie. Problémové bude udržanie dostupných služieb v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry, dopravy a životného prostredia

Kľúčovým problémom mesta je naďalej doprava a environmentálna infraštruktúra. Najväčšou výzvou je nevyhnutnosť zásadnej zmeny prístupu plánovania mobility s dôrazom na aktívne a udržateľné formy prepravy (pešia, cyklo doprava a verejná doprava) prostredníctvom zapájania obyvateľov, zainteresovaných strán a koordinácie medzi dotknutými sektormi, vrátane zvýšenia bezpečnosti účastníkov a zvýšenia atraktivity ekologickej mobility. Cieľom je zlepšenie prístupnosti a zabezpečenia udržateľnej mobility vysokej kvality pre celé mesto Banská Bystrica a jeho zázemie, čo si bude vyžadovať skvalitnenie dopravných služieb s využitím digitalizácie aj v rámci IDS BBSK. Veľkou výzvou mesta je parkovacia politika a nevyhnutná potreba riešenia statickej dopravy v obytných zónach s cieľom zvýšenia kvality životného prostredia obyvateľov sídlisk a tým zvýšenia atraktivity a udržateľnosti trvalo žijúceho obyvateľstva v meste a zároveň zabezpečenie komfortu pre návštevníkov mesta.

Vážnym problémom je i nedobudovaný systém verejného vodovodu a kanalizácie v niektorých mestských častiach na území mesta Banská Bystrica. Súčasne je identifikovaná aj zvýšená miera znečisťovania ovzdušia. K skvalitneniu ovzdušia prispievajú nielen zmeny v doprave, ale aj v energetickom systéme mesta zameranom na zníženie tepelných strát a zmeny palivovej základne, ale aj ekosystémové služby a opatrenia voči zmene klímy, a to tak v krajine, ako aj v zázemí mesta Banská Bystrica. S budovaním modrej a zelenej infraštruktúry súvisí aj revitalizácia mestských verejných priestorov, ich estetizácia, bezpečnosť a bezbariérovosť.

Dobudovanie technickej a environmentálnej infraštruktúry je nevyhnutné pre zvýšenie atraktivity územia pre priame zahraničné investície a investície do územia (doplnková infraštruktúra k existujúcim priemyselným parkom a zónam) a využívanie tzv. zanedbaných plôch a objektov mesta Banská Bystrica a zároveň využívanie podnikateľskej aktivity.

Výzvy v hospodárskej oblasti – súvisia predovšetkým s digitalizáciou, zelenou a obehovou ekonomikou, technologickými i netechnologickými inováciami, prepojením výskumu a praxe, sieťovaním malých podnikov a zavádzaním nových obchodných modelov a marketingu s dôrazom na zelenú a digitálnu transformáciu mestskej ekonomiky. V období rokov 2016 až 2019 počet ekonomických subjektov medziročne rástol vo všetkých krajských mestách, medziročný nárast nad 5 % bol Banskej Bystrici podobne ako napríklad aj v Bratislave, vplyvom krízy spôsobenej pandemiou klesol výraznejšie ako v iných krajských mestách na 2,5% v roku 2020, no pokles nebol taký výrazný ako napríklad v Bratislave.

Pre hospodársky rast územia mesta Banská Bystrica sú kľúčové dve oblasti – informačné technológie a rozvoj miestnej ekonomiky cez podporu MSP a cestovného ruchu založený predovšetkým na kultúrnom a kreatívnom priemysle a nových technológiách súvisiacich so zdravím a zdravotníctvom. Výzvou v oblasti vedy a informačných

technológii je hlavne sektor vzdelávania, zdravotníctva a kreatívneho priemyslu, ale aj obehového hospodárstva v prepojení na digitalizáciu verejnej správy.

V oblasti dobrého spravovania územia – je hlavnou výzvou skvalitnenie verejných politík, a to prostredníctvom využitia skúseností z uplatňovania otvoreného vládnutia a aktívnej účasti verejnosti a jej zapájaním do rozhodovania, podpora partnerstva a spolupráce, zdieľané odborné kapacity, dôraz na spoločenskú zodpovednosť a aktívne občianstvo. Výsledkom by mali byť verejné služby a systém územnej spolupráce zameraný na riešenie potrieb obyvateľov a komún, vytvorený priestor pre vzájomný dialóg, spoluúčasť obyvateľov na rozvoji verejných priestorov a tvorbe verejných politík s cieľom celkového zvýšenia kvality života obyvateľov. Za posledné obdobie sa v spoločnosti znížil záujem obyvateľstva o veci verejné a participáciu a spolupráca aktérov v území nie je dostatočná.

Vybrané problémy územia mesta Banská Bystrica:

- nedostatočná investičná aktivita,
- manažment dopravnej infraštruktúry,
- kapacity samosprávy,
- nezáujem občanov o veci verejné,
- komplexná starostlivosť a riešenia pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva,
- potreba rozvoja politiky bývania,
- udržateľnosť a kvalita vzdelávania,
- dostupnosť a kvalita infraštruktúry pre voľný čas (šport, kultúra),
- prepojenie strategických dokumentov na mestskej, medziobecnej a subregionálnej úrovni,
- absentujúci systém územnej a medzisektorovej spolupráce vo vnútri mesta ale aj v širšom území.

1.3. Hlavné ciele PHRSR vrátane predbežnej vízie

Vízia a hlavné ciele PRM mesta Banská Bystrica (návrh):

Mesto Banská Bystrica ako jedinečné územie pre kvalitný život, podnikanie, prácu a zážitky.

Strategický prístup

Hlavnými princípmi rozvoja územia je udržateľný územný rozvoj založený na ochrane, efektívnom a ekologickom využívaní zdrojov územia, participácia, spolupráca a súdržnosť. Rozvojová stratégia je zameraná na dosiahnutie vysokej kvality života prostredníctvom realizácie inovácií a zmien založených na troch pilieroch – prostredie (využívanie zdrojov), ekonomika a spoločnosť (komunity a záujmová samospráva).

Hlavný cieľ

Rozvíjať mesto Banskú Bystricu pre obyvateľov, návštevníkov, podnikateľov a investorov.

Hlavným cieľom stratégie rozvojového programu mesta Banská Bystrica do roku 2030 je využitie dostupných vnútorných a vonkajších potenciálov a zdrojov pre zlepšenie kvality života, starostlivosť o všestranný rozvoj územia mesta, vrátane aktérov pôsobiacich na jeho území, ako aj starostlivosť o potreby jeho obyvateľov a návštevníkov.

Na dosiahnutie hlavného cieľa sa navrhujú tri priority rozvoja mesta Banská Bystrica:

Priorita 1. : Prosperujúce mesto Banská Bystrica

(udržateľná mobilita, kultúra a kultúrne dedičstvo, cestovný ruch, celoživotné vzdelávanie, podpora talentov, inovatívna miestna ekonomika...)

Priorita 2. : Zelené, zdravé a inkluzívne mesto Banská Bystrica

(adaptácia mestského prostredia na zmenu klímy, obehová ekonomika a odpadové hospodárstvo, regenerácia územia a verejné priestory, environmentálna infraštruktúra, jedno zdravie environmentálne a fyzické, mladí ľudia, medzigeneračná spolupráca a podpora, bývanie, bezpečnosť...)

Priorita 3. : Dobře spravované mesto Banská Bystrica

(strategické plánovanie, otvorené dáta a digitalizácia, otvorené vládnutie, systém územnej spolupráce, podpora komunít a iniciatív)

Priority územia mesta Banská Bystrica budú rozpracované do strategických a špecifických cieľov a návrhov intervencií na ich dosiahnutie aj prostredníctvom súboru návrhu strategických projektov a diverzifikovaných aktivít samosprávy mesta a ďalších aktérov v území.

2. Predpokladaný obsah strategického dokumentu**2.1. Charakter dokumentu**

Na základe predbežných analýz sa bude vypracovávať nový strategický strednodobý rozvojový dokument mesta, ktorý bude reflektovať aj širšie vzťahy územia a uplatnenie integrovaného prístupu.

PRM mesta Banská Bystrica na obdobie 2024 – 2030 s víziou do roku 2050 je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom, ktorým sa mesto Banská Bystrica pri výkone svojej činnosti bude starať o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. PHRSR má povahu nového dokumentu v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, pričom zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHRSR BBSK a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta Banská Bystrica a zastrešuje všetky plánovacie dokumenty mesta a viaceré oblasti rozvoja, smeruje k udržateľnému rozvoju územia a je realizovaný na princípe partnerstva.

Pri spracovaní nového strategického dokumentu mesta Banská Bystrica budú využité:

- dostupné existujúce poznatky získané v rámci prípravných prác, osobitne dôležité strategické a koncepcné dokumenty (BBSK) zaoberajúce sa parciálnymi problémami, ktoré budú riešené v PHRSR BBSK,
- stratégie a koncepcné materiály s celoštátnou pôsobnosťou, Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027, Program Slovensko
- výstupy z verejných diskusií s aktérmi (identifikácia problémov/výziev, cieľov a rozvojových zámerov aktérov v dotknutom území),
- požiadavky a rozvojové zámery zástupcov samospráv (dotknuté obce, mesto Banská Bystrica),
- súbory štatistických dát (primárne a sekundárne dáta)
- súbory štatistických dát (primárne dáta) získané na základe zisťovania
- strategické dokumenty a príslušné metodiky na regionálnej, národnej, európskej a medzinárodnej úrovni, odborné kapacity v území ako vytvorené tematické pracovné skupiny a Kooperačná rada, ktorých členovia a členky zastupujú široké spektrum organizácií a združení za jednotlivé definované oblasti.

2.2. Body obsahu PHRSR (PRM)

Rámcový obsah PRM mesta Banská Bystrica (podrobnejšie viď Metodika tvorby PHRSR, UPVII 2020)

- Úvod
- Analytické východiská
- Rozvojová stratégia
- Implementačný plán a plán monitorovania
- Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu
- Riziká implementácie a ich prevencia
- Riadenie implementácie
- Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PRM mesta Banská Bystrica
- Využitie informačné zdroje
- Prílohy

2.3. Vymedzenie územia a územné členenie stratégie/definované strategicko-plánovacie regióny (pri Vstupnej správe PHRSR VÚC a PHRSR skupiny obcí)

Vymedzeným územím je katastrálne územie mesta Banská Bystrica.

3. Uvažované/požadované variantné riešenia zohľadňujúce impulzy, výzvy, problémy, ciele a geografický rozmer PHRSR

Charakter identifikovaných výziev a problémov, ani geografický rozmer PRM mesta Banská Bystrica nevyžaduje spracovanie variantných návrhov stratégie. V návrhu PRM mesta Banská Bystrica sa neuvažuje s variantným riešením.

4. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
Prípravná fáza	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác, previazanie na aktivity prípravy IÚS FMO Banská Bystrica	11/2021	03/2023	Riadiaci výbor PHRSR
Analytická fáza	Prípravné práce, spracovanie Vstupnej správy vrátane predbežnej vízie - proces SEA, analytické a prognostické práce, analýzy trendov a prostredia...	04/2023	06/2023	Riadiaci výbor, MsÚ, experti, sociálno-ekonomickí partneri (SEP)
Strategická fáza	Tvorba dlhodobej vízie, strategického prístupu a smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR, priemet a integrácia sektorových koncepcií a stratégií	06/2023	08/2023	Riadiaci výbor, MsÚ, MsZ, SEP, experti, verejnosť
Programová fáza	Návrh vlastnej stratégie – postupy a nástroje na dosiahnutie vízie a cieľov	07/2023	09/2023	Riadiaci výbor, MsÚ, MsZ, SEP, experti, verejnosť
Realizačná fáza	Nastavenie modelu implementácie, financovania, monitorovania a hodnotenia, model územnej spolupráce	09/2023	10/2023	Riadiaci výbor, MsÚ, MsZ, SEP, experti, verejnosť
Akčný plán 2024-2026	Spracovanie Akčného plánu – zásobník strategických sektorových a integrovaných investícií, previazanie na programový rozpočet	10/2023	11/2023	Riadiaci výbor, MsÚ, MsZ, SEP, experti, verejnosť
Schvaľovanie	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PRM mesta Banská Bystrica, ukončenie SEA	11/2023	12/2023	Riadiaci výbor, MsÚ, MsZ, SEP, verejnosť

5. Vzťah PHRSR k iným strategickým dokumentom

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHRSR
PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja	BBSK	2022 – 2030	Dokument na regionálnej úrovni, synergické a komplementárne väzby v území SPR a na území mesta Banská Bystrica napr. strategické regionálne investície s významným dopadom na mesto Banská Bystrica.

Vízia a stratégia rozvoja SR 2030 (MIRRI SR, platný dokument)	MIRRI SR	2020 – 2030	Strategický dokument na národnej úrovni, vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
Národné priority implementácie Agendy 2030	ÚV SR	Do roku 2030	Strategický dokument na národnej úrovni, vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
Partnerská dohoda 2021-2027	MIRRI SR	2021-2027	Strategický dokument na národnej úrovni, vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
Národný investičný plán	MIRRI SR	Do roku 2030	Strategický dokument na národnej úrovni, vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
Nízko uhlíková stratégia pre rozvoj SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050	ÚV SR	Do roku 2050	Strategický dokument na národnej úrovni, vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení	BBSK	V aktuálnej verzii	vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
STRATEGICKÝ PLÁN SPP 2023-2027	Ministerstvo Pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	do roku 2027	stredná miera (záväzný / nadriadený dokument)
IÚS Banskobystrického kraja	BBSK	2022 – 2029	vysoká miera (záväzný / nadriadený dokument)
IÚS FMO Banská Bystrica	FMO	2021 - 2027	vysoká miera (záväzný / komplementárny dokument)

Iné sektorové stratégie na národnej a regionálnej úrovni	BBSK + iné ministerstvá		stredná miera (záväzný / nadriadený dokument)
Ďalšie vybrané strategické dokumenty na medzinárodnej a národnej úrovni: • Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj + národné priority • Ciele politiky EÚ v PO období 2021-2027 • Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 • Európska zelená dohoda (European Green Deal) ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ • Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie • Európska stratégia pre nízko emisnú mobilitu • Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050 • Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie • Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania • Stratégia otvoreného vládnutia 2023-2028 • + ďalšie metodické a strategické materiály EÚ, OECD, OSN, napr.: https://www.mirri.gov.sk/strategie/index.html	EÚ, OSN	20XX – 2030, 2050	vysoká miera a stredná miera (záväzný / nadriadený dokument)
Ďalšie strategické dokumenty na regionálnej úrovni: • Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja • Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického kraja • Regionálna inovačná stratégia BBSK • Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025	BBSK	2019 - 2030	vysoká miera a stredná miera (záväzný / nadriadený dokument)

• Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Banskobystrickom samosprávnom kraji na rok 2021 • Koncepcia rozvoja a podpory zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025 • Koncepcia podpory športu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2020 -2025 • Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK • Koncepcia rozvoja cestovného ruchu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2016–2021 • Koncepcia rozvoja školstva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025 • Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja • Envirostratégia Banskobystrického samosprávneho kraja • Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy • Koncepcia rozvoja práce s mládežou • Vypracovanie koncepcie Kostrovej siete cyklistických trás v Banskobystrickom kraji a ďalšie dokumenty ...			
6. Orgán kompetentný na schválenie PHRSR			
Mestské zastupiteľstvo mesta Banská Bystrica			
B. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch implementácie PHRSR			
1. Predpokladané požiadavky na vstupy/zdroje			
Finančné zdroje	Odhadovaná suma za vypracovanie dokumentu cca na úrovni 10 000 EUR.		
Ľudské zdroje	5 - 7 pracovníci (TPP, DoP mimo TPP)		
Materiálne zdroje	Interné materiálne zdroje mesta		
2. Údaje o predpokladaných výstupoch/efektoch			
Predpokladanými výstupmi spracovaného dokumentu je návrh strategických a cieľovo-orientovaných intervencií investičného a neinvestičného charakteru v súlade s cieľmi a očakávanými dopadmi v území mesta Banská Bystrica realizovanými všetkými aktérmi územia, reflektujúc špecificky miestne identifikované potreby a výzvy.			

3. Možné riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR

Kľúčovými rizikami súvisiacimi s tvorbou a implementáciou PRM mesta Banská Bystrica sú:

a/ tvorba nového dokumentu vrátane strategických projektov

- nedostatočné povedomie odbornej a laickej verejnosti o cieľoch regionálnej politiky SR a kohéznej politiky EÚ, o princípoch integrovaného prístupu, deficity strategického prístupu - preferovanie momentálnych potrieb oproti dlhodobému dopadu,
- nezáujem expertov a relevantných aktérov o participáciu na príprave dokumentu,
- nízka účasť verejnosti,
- právne a legislatívne prekážky - zmena legislatívy, náročný proces schvaľovania súvisiacich dokumentov,
- časový nesúlad a harmonogram realizácie, nedostatočný čas na kvalitné participačné procesy prípravy dokumentu, limitovanie metód interakcií s aktérmi (krízové situácie), schvaľovanie a participácia verejnosti,
- nedostatočná podpora, resp. dostupnosť odborných kapacít,
- nedosiahnutie dohody o prioritách PRM mesta Banská Bystrica,

b/ implementácia PRM mesta Banská Bystrica

- nedostatočné odborné, implementačné a administratívne kapacity
- nezabezpečenie časového a vecného súladu realizácie jednotlivých projektov, medzisektorová koordinácia
- nedostatočná finančná kapacita na spolufinancovanie projektov,
- neefektívna koordinácia relevantných aktérov a partnerov,
- nedostatočná predprojektová a projektová príprava projektov vrátane procesov VO,
- nedostatočná flexibilita a možnosť rozhodovania o finančnej podpore "tematických, podporných" projektov v rámci disponibilnej alokácie,
- nedostatočná spolupráca so SEP,
- nezvládnutá vecná, časová a priestorová previazanosť odvetvových stratégií a koncepcií,

K ďalším rizikám patria:

- nedostatočná podpora z národnej úrovne,
- slabá koordinácia na úrovni subregionálnej/regionálnej,
- nezáujem žiadateľov/partnerov o financovanie z EÚ, financovanie rozvoja mesta,
- nedostatočná komplementarita vo využívaní rôznych finančných nástrojov a možnosti viaczdrojového financovania,
- nedostatočné monitorovanie a hodnotenie výsledkov a dopadov investícií/intervencií na území,
- pokles príjmov mesta – demografický vývoj,
- regulačné opatrenia z národnej úrovne.

C. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie kľúčových partnerov (hlavných aktérov rozvoja, dotknutej verejnosti vrátane jej združení a osobitne sociálno-ekonomických partnerov)

1.1. Definovanie hlavných aktérov rozvoja obce/skupiny obcí/mesta/VÚC

Medzi hlavných aktérov rozvoja v meste Banská Bystrica patria subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré zohrávajú akúkoľvek úlohu v rozvoji mesta bez ohľadu na to, ako sú dotknuté a aký záujem majú o účasť na procese rozhodovania, tvorby a implementácie PRM mesta Banská Bystrica.

V procese spracovania strategického dokumentu budú premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie prevádzkované mestom, rôzne neziskové organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty a orgány a útvary mesta: poslanci zastupiteľstva mesta, primátor a viceprimátori mesta, komisie MsZ a odborné útvary MsÚ.

1.2. Definovanie dotknutej verejnosti

Za dotknutú verejnosť sa považujú subjekty (fyzické a právnické osoby) dotknuté procesom tvorby a implementácie PRM mesta Banská Bystrica. Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vstupuje do procesu tvorby a schvaľovania PRM mesta aj verejnosť, ktorá má záujem, alebo môže mať záujem o prípravu PRM mesta Banská Bystrica pred jej schválením. Medzi dotknutú verejnosť patria fyzické osoby staršie ako 18 rokov, právnické osoby a občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu.

1.3. Definovanie partnerov verejného sektora – sociálno-ekonomických partnerov

Identifikácia partnera	Hlavná motivácia partnera pre spoluprácu	Kapacita pre zapojenie do tvorby PHRSR	Návrh inštitucionalizácie partnerstva resp. využitia existujúcej	Návrh kľúčových fáz zapojenia partnera
R-ZMO okresov Banská Bystrica a Brezno	Integrovaný prístup a realizácia spoločných projektov	Územná koordinácia	Nie je potrebná inštitucionalizácia	Podľa charakteru fázy, hlavne strategická, programová, realizačná
Vybrané MVO	Integrovaný prístup a realizácia spoločných projektov	Expertíza v špecifických oblastiach	Možné dohody o spolupráci, účasť na aktivitách prípravy	Podľa charakteru fázy, hlavne strategická, programová, realizačná
Regionálna komora SOPK, ďalšia záujmová samospráva v podnikateľskom sektore	Integrovaný prístup a realizácia spoločných projektov	Expertíza v špecifických oblastiach	Možné dohody o spolupráci, účasť na aktivitách	Podľa charakteru fázy, hlavne strategická, programová, realizačná
UMB, AU, SZU, a ďalší aktéri ČŽV	Integrovaný prístup a realizácia spoločných projektov	Expertíza v špecifických oblastiach	Dohody o spolupráci	Podľa charakteru fázy, hlavne strategická, programová, realizačná

1.3.1. Návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR

Gestor tvorby stratégie	Ing. Vladimír Brieda
Koordinátor prípravných prác	Mgr. Miloš Vincík, PhD.
Koordinátor tvorby stratégie	-
Členovia riadiaceho výboru	Členmi riadiaceho výboru sú: primátor mesta, zástupcovia primátora, prednostka a vybraní zamestnanci a experti odborných útvarov MsÚ.
Tím pre koordináciu tvorby a implementácie	Tím pre koordináciu tvorby a implementáciu bude rovnaký ako prípravný tím doplnený o koordinátorov strategických pracovných skupín pre priority PRM mesta Banská Bystrica.

Pracovné skupiny zodpovedné za jednotlivé úlohy

Pracovné tímy v strategicko-plánovacích regiónoch a ich koordinátori	Tematické pracovné tímy a ich koordinátori
SPR Banská Bystrica - Brezno	Tematický pracovný tím pre Prioritu 1, 2, 3

2. Zoznam dotknutých subjektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov

- Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vstupuje do procesu tvorby a schvaľovania PHRSR aj verejnosť, ktorá má záujem, alebo môže mať záujem o prípravu PRM mesta Banská Bystrica pred jej schválením.
- MŽP SR, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Banská Bystrica, odb. výstavby a bytovej politiky, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Banská Bystrica, odb. životného prostredia, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Banská Bystrica, odb. dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Obvodný banský úrad, Ul. 9. mája, 975 90 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná ulica č. 8, 975 65 Banská Bystrica
- Banskobystrický samosprávny kraj, Nám SNP č. 23, Banská Bystrica
- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
- Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava
- Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P. O. BOX 82, 817 82 Bratislava
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
- Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava – Staré Mesto
- RZMO Horehronia a stredného Rudohoria
- RZMO okresov Zvolen, Detva, Krupina
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica
- Úrad verejného zdravotníctva, Cesta k nemocnici, 975 56 Banská Bystrica
- Regionálna správa ciest, Majerská cesta 94, 974 96 Banská Bystrica
- ŠOP SR Banská Bystrica, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica
- Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská 52, 826 45 Bratislava
- LESY Slovenskej republiky, š. p., Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
- Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o., Dolný Harmanec 51, 976 03 Dolný Harmanec
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava
- ŽSR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
- Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Rožňavská 1, 832 72 Bratislava 3
- SAD Zvolen, Balkán č. 53, 960 95 Zvolen
- SAD Lučenec, Mikušovská cesta 17, 984 01 Lučenec
- Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica
- Slovenský Plynárenský priemysel, a.s., Horná 61A, 974 01 Banská Bystrica
- Stredoslovenská energetika, a.s., Pri Rajčianke 8591/4B 010 47 Žilina
- Slovenské elektrárne, Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2
- NDS a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava

3. Dotknuté susedné štáty

Nepredpokladá sa cezhraničný vplyv a dopad implementácie aktivít v iných krajinách.

**MESTO
BANSKÁ BYSTRICA**

-26-